

AURSKOG-HØLAND KOMMUNE VAR AVLØP
Rådhusveien 3 (JE)
1940 Bjørkelangen

Saksbehandler:

Anette Strømme

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Bjørkelangen sentralrenseanlegg og Løken renseanlegg

Kontrollnummer: 2020.142.I.FMOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Gjermund Conrad Nilsen

Fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Anette Strømme

Andre deltagere fra virksomheten:

Vidar Hansen

Terje Kolstad

Lukas Hansen

*Andre deltagere fra Fylkesmannen i Oslo og
Viken:*

Nora Charlotte Stamsø

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Bjørkelangen sentralrenseanlegg og Løken rensesanlegg i Aurskog-Høland kommune (AHK kommunalteknisk drift) den 02.09.2020. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Oslo og Viken avdekket 5 avvik og ingen anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Tilført mengde avløpsvann til Bjørkelangen sentralrenseanlegg er langt høyere enn tillatt i tillatelsen
- Virksomheten har økt sine utslipp uten å søke om endring av tillatelse
- Virksomheten har tatt for få prøver ved Bjørkelangen sentralrenseanlegg
- Virksomheten har mangelfull registrering av avvik knyttet til ytre miljø
- Miljørisikovurderingen på avløpssektoren er mangelfull

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

14. september 2020	Anette Strømme	Hilde Sundt Skålevåg
dato	kontrollør	seksjonssjef

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Aurskog-Høland kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: AURSKOG-HØLAND KOMMUNE VAR AVLØP	
Organisasjonsnr.: 973603507	Eies av: 948164256
Bransjenr. (NACE-kode): 37.000 - Oppsamling og behandling av avløpsvann	

Kontrollert enhet

Navn: Bjørkelangen sentralrenseanlegg	Anleggsnr.: 3026.0021.02
Kommune: Aurskog-Høland	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	
Tillatelse gitt: 14. juni 2011	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Drift av renseanlegg
- Utslipp til vann
- Årsrapport

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

AHK kommunalteknisk drift plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må AHK kommunalteknisk drift innen 11. desember 2020 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Gjennomføringen av tiltakene kan bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmovpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oslo og Viken v/Anette Strømme.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 20. august 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebysatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil AHK kommunalteknisk drift bli ilagt et gebyr på kr 33 300,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Tilført mengde avløpsvann til Bjørkelangen sentralrenseanlegg er langt høyere enn tillatt i tillatelsen

Avvik fra:

Utslippstillatelse for Aurskog-Høland kommune på avløpssektoren, datert 14.04.2011 (tillatelsen) punkt 1 Tillatelsens ramme.

Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) § 14-10 Utforming og drift av renseanlegg.

Kommentarer:

Forurensningsforskriften § 14-10 krever at renseanlegg skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes av fagkyndige slik at det har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet der de ligger. Ved utforming av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde avløpsvann i løpet av året.

Tillatelsen setter rammer for hvor mye renseanleggene kan ta imot av belastning i antall personekvivalenter pe BOFs. Dette er basert på opplysninger fra Aurskog-Høland kommune og var søknadsgrunnlaget da Fylkesmannen behandlet søknaden om tillatelse i 2011. Tillatt mengde tilført avløpsvann målt i pe BOFs er 10 000 for Bjørkelangen sentralrenseanlegg.

Bjørkelangen sentralrenseanlegg mottar i dag langt større mengder avløpsvann (målt pe BOFs) enn tillatt i tillatelsen og som renseanlegget er dimensjonert til å rense. Målt tilført mengde i 2019 var 14 047 pe BOFs inkludert overløp (maksukebelastning). Rapporterte tall, som kommunen oppgir i den årlige egenkontrollrapporten, viser at tilførslene fra 2017 og fram til i dag overstiger anleggets dimensjonerende kapasitet.

Avvik 2

Virksomheten har økt sine utslipp uten å søke om endring av tillatelse

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 punkt 1.

Forurensningsforskriften § 14-4 Krav om tillatelse.

Forurensningsforskriften § 14-6 Utslipp til følsomt område.

Kommentarer:

Interkontroll innebærer at virksomheten skal sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder virksomheten er tilgjengelig, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten.

Forurensningsforskriften § 14-4 krever at ingen kan sette i verk utslipp eller øke utslipp vesentlig uten at tillatelse er gitt etter forurensningsloven § 11.

Kommunalt avløpsvann fra nye renseanlegg og eksisterende renseanlegg som endres vesentlig skal i tillegg gjennomgå sekundærrensing, jf. forurensningsforskriften § 14-6.

Under tilsynet kom det fram at virksomheten kun forholder seg til tillatelsen gitt 14.04.2011 og har ikke holdt seg oppdatert på krav som følger av forurensningsforskriften.

Tilsynet avdekket at det har vært skjedd vesentlig endringer ved Bjørkelangen sentralrenseanlegg og det har vært en økt tilførsel uten at virksomheten har søkt om endring av tillatelse. Det ble opplyst om at virksomheten ikke kjente til at det var behov for å søke Fylkesmannen om endret tillatelse.

Virksomheten har heller ikke tatt stilling til at den vesentlige endringen ved Bjørkelangen sentralrenseanlegg medfører krav til sekundærrensing. Det ble opplyst under tilsynet at

renseresultatene hittil i år varierer mye for BOF og KOF og at sekundærrensekravet ikke er oppfylt.

Avvik 3

Virksomheten har tatt for få prøver ved Bjørkelangen sentralrenseanlegg

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 14-11 Prøvetaking.

Kommentarer:

Forurensningsforskriften § 14-11 angir at det skal tas minst 24 prøver per år fra avløpsanlegg større enn eller lik 10 000 pe.

Tilsynet avdekket at virksomheten ikke har sett belastningen inn til renseanlegget i sammenheng med anleggets kapasitet og at økning i tilførsler resulterer i krav om antall prøver som skal tas endres. Det tas i dag 12 prøver per år ved Bjørkelangen sentralrenseanlegg, men da renseanlegget tilførsler er over 10 000 pe skal det tas minimum 24 prøver per år. Virksomheten opplyste at det ikke var kjent med kravet om økning i antall prøver.

Avvik 4

Virksomheten har mangelfull registrering av avvik knyttet til ytre miljø

Avvik fra:

Interkontrollforskriften § 5 punkt 7.

Kommentarer:

Interkontroll innebærer at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Tilsynet avdekket at interne rutiner for å avviksføre hendelser knyttet til ytre miljø er mangelfull. Kommunalteknisk drift ikke har utarbeidet skriftlige rutiner som definerer hva som er et avvik på ytre miljø.

Det ble opplyst at kommunen på sentralt nivå har et avvikssystem, men at dette i liten grad benyttes på avløpsområdet. Virksomheten opplyste at det ikke var registrert avvik knyttet til ytre miljø det siste året. Det var i hovedsak overløp som ble meldt inn som avvik i en egen logg.

Andre avvik knyttet til ytre miljø var ikke dokumentert avviksført ved tilsynet, for eksempel:

- manglende overholdelse av utslippskrav i tillatelse og forskrift
- belastning inn som medfører at renseanleggenes kapasitet overskrides
- havari i biotrinns ved Bjørkelangen sentralrenseanlegg

Et velfungerende avvikssystem har en viktig funksjon i å fange opp uønskede hendelser som er gjentakende og dermed en viktig del av internkontrollsystemet. Interne rutiner for avviksregistreringer må utarbeides. Alle deler av avløpsanlegget bør være inkludert i avviksbehandling for ytre miljø, som avløpsnett, overløp, renseanlegg og utslippsmålinger.

Avvik 5

Miljørisikovurderingen på avløpssektoren er mangelfull

Avvik fra:

Tillatelsens punkt 3 Miljørisikovurdering – håndtering og beredskapsmessige tiltak mot akuttutslipp.

Interkontrollforskriften § 5 punkt 6.

Kommentarer:

Internforskriften krever at virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Tillatelsen punkt 3.1 stiller vilkår om at virksomheten skal foreta en gjennomgang av forhold som kan forårsake utilsiktede forurensningsutslipp.

Aurskog-Høland kommunalteknisk drift har gjennomført en miljørisikovurdering av sin virksomhet på avløpssektoren, men kunne under tilsynet ikke vise at overholdelse av vilkår i tillatelse eller forskrift var en del av risikovurderingen. For eksempel var ikke forhold som medfører overbelastning av Bjørkelangen sentralrenseanlegget vurdert, herunder påslipp fra næringsmiddelindustri som medfører økte tilførsler av organisk belastning.

7. Anmerkninger

Det er ingen anmerkninger.

8. Andre forhold

Løken renseanlegg er tett opp til dimensjonerende kapasitet som er oppgitt til å være 4000 pe. Årlige rapporteringer viser at tilførsler av avløpsvann har svinget over kapasitetsgrensen for anlegget i 2017, men har kommet seg under i 2018 og 2019.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

10.Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Gebyr ved kontroll (M297)